

A IV. Bűnözésföldrajzi Konferencia magyar nyelvű absztraktjai

András Hunor Lehel r. százados, sajtóreferens

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Rendőr-főkapitányság

Ahány vármegye, annyiféle kriminalitás – az országos Roma Police Café sorozat kriminológiai megállapításai, különös tekintettel Jász-Nagykun-Szolnok vármegyére

Az Országos Rendőr-főkapitányság 2011-ben kiadott utasításában rendelkezett az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv és a roma kisebbségi önkormányzatok közötti együttműködésről, kapcsolattartásról. A norma a roma kisebbség kapcsolatrendszerének megóvása, továbbfejlesztése, az együttműködés hatékonyabbá tétele érdekében született meg. Ennek érdekében a rendőrség szervezeti felépítésének megfelelően, központi kisebbségi kapcsolattartási munkacsoportokat (KKKM) és területi kisebbségi kapcsolattartási munkacsoportokat (TKKM) hoztak létre. A szempontrendszer alapján a rendőrség minden évben több fronton teljesítette az együttműködést, melyről összefoglaló jelentést készítettek a helyi és területi szervek, majd azokat felterjesztették a felettes szerveknek.

2023-ban azonban egy új fejezet kezdődött, és a rendőrség egy másik oldaláról közelítette meg az együttműködést. Egyes vármegyék korábban, mások kicsit később, de mindenki alkalmazta már a Police Café módszert bizonyos problémák feltárására, megoldására. Egy 2023. augusztusi belügyminiszteri és országos rendőr-főkapitányi feladatmeghatározás alapján 2023. október 1. és november 30. között valamennyi vármegyei rendőr-főkapitányságnak szerveznie kellett a saját illetékességi területén legalább egy Roma Police Cafét, ami a Cafék egy speciális fajtája. A feladatterv elkészítésére és a moderátorok oktatására dr. Molnár Katalin egyetemi docenst és Oláh-Paulon László r. alezredest kérték fel. A sorozat összesen 21 alkalmat foglalt magába. A rendezvények egységes forgatókönyv alapján mindenhol négy óra időtartamban zajlottak. A négy asztalnál feldolgozott témák is minden vármegyében és helyszínen ugyanazok voltak: 1. A cigányság mindennapjai 2. Cigányság – rendőrség 3. Jövőkép, rendészeti életpálya 4. A vármegye legjellemzőbb kriminológiai jelenségei, problémái.

A program célkitűzéseinek megfelelően 2023. november 16-án Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében Jászladányon rendezték a Roma Police Cafét. Az empirikus tapasztalást nyújtó rendezvényen jelen tanulmány szerzője asztalgazdaként volt jelen, és a vármegye

legjellemzőbb kriminológiai jelenségeiről és problémáiról beszélgetett a résztvevőkkel. Ennek tapasztalatairól ad számot a konferencián.

Kulcsszavak: police café, kriminológia, bűnözésföldrajz

Dr. Balláné prof. dr. Füstter Erzsébet ny. r. ezredes, professzor emerita

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

A kábítószer kérdés bűnözésföldrajz szemszögű vizsgálata

Az illegális pszichoaktív anyagok közül a leggyakrabban használt kábítószer (a heroin, a kannabisz és a kokain) kiindulási anyagának három növény (a mák, a kender és a kokacserje) tekinthető.

Előállításuk és a szállításra használt főbb csempész útvonalak földrajzi elhelyezkedése alapvetően a termesztés helyétől függ, amit pedig elsősorban az határoz meg, hogy megfelelő mennyiségben és minőségben, megfelelő hatóanyag tartalommal, gazdaságosan, viszonylag megengedőbb társadalmi környezetben hol termesztendő leginkább a növény.

Ez az oka annak, hogy a kábítószer előállítása során a növényi eredetű szerek esetében a társadalmi tényezők mellett a geobotanikai szempontok is döntő jelentőséggel bírnak. Egy növény „komfortterületét” ugyanis alapvetően a klimatikus és a termőföldi sajátosságok határozzák meg.

A legfontosabb heroin és a kannabisz előállító országok zömében Közép-Ázsiában, Délkelet-Ázsiában és Észak-Afrikában vannak, de mivel mind a mák növényre mind a kenderre az jellemző, hogy a mérsékelt égövön szinte mindenhol jó minőségben megterem, ezért a lehetséges termesztés és előállítás nem korlátozódik szigorúan néhány régióra, földrajzilag igen széles spektrumot mutat. Ezzel szemben a megfelelő mennyiségű hatóanyag tartalommal rendelkező koka cserje termesztése szinte kizárólag az Andok keleti lejtőin történik.

Annak ellenére, hogy a kábítószer kereskedelem behálózta az egész világot, mégis vannak kitüntetett helyek és útvonalak, amelyek kiemelt kriminalisztikai jelentőséggel bírnak a kábítószer bűnözéssel szemben folytatott harcban.

Kulcsszavak: kábítószer, drog, bűnözésföldrajz, pszichoaktív szer

Bélai Gábor r. százados, mesteroktató

Nemzeti Közsolgálati Egyetem

Captagon csempészés az EU-ból a Közel-Keletre és az Arab-félszigetre

A Kábítószer és Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA) jelentést (https://www.emcdda.europa.eu/publications/technical-reports/captagon-trafficking-and-role-europe_en) tett közzé a Captagon-kereskedelemről és annak európai szerepéről. A jelentés, amely a 2022. évi operatív cselekvési terv része volt, a Captagon tabletták gyártásával és kereskedelmével kapcsolatos bűnügyi hírszerzési kép javítására és elemzésére összpontosít és a 2018-2022 közötti időszakot öleli fel.

Az EMCDDA a kábítószerrel kapcsolatos kérdések központi forrása és megerősített hatósága Európában, amely összegyűjti, elemzi és terjeszti a kábítószerrel és a függőséggel kapcsolatos tudományosan megalapozott információkat. A legfrissebb adatok alapján elsősorban az arab országokba szánt Captagon tabletták előállítására kerül sor Hollandiában, ahol eseti megrendelésre a meglévő berendezésekkel gyártják azokat. A holland rendőrség szerint évente egy-két nagy Captagon-gyártó telephelyet és tablettázó üzemet találnak. Úgy vélik, hogy a captagon tablettagyártás nem a szintetikus kábítószer-előállítók általános tevékenysége Hollandiában, hanem inkább egy opportunista pénzkereseti lehetőség, amikor konkrét megrendelés vagy kereslet van. Emellett Libanonban és Szíriában is találtak gyártó laborokat.

A fentiekben közös, hogy ezeket arab nyelvű országokba szánták, talán az Arab-félszigetre, ugyanakkor kiinduló állomásként vagy tranzitként EU-s tagország kikötőit felhasználva. A jelenség vizsgálatakor számba kell venni a bűncselekmények földrajzi elhelyezkedését és kiterjedését, amelynek segítségével előre jelezhető lehet nagyobb szállítmányok felbukkanása, illetve olyan nemzetközi kikötők kerülhetnek látótérbe, amelyek jelenős mértékű vagy éppen csekély áruforgalma miatt kevésbé kerülnek vámhatósági ellenőrzés alá, ezért kedvező lehet az elkövetők szempontjából. Ugyanakkor legtöbb esetben megfigyelték, hogy a gyanúsítottak gyakran kötődtek közel-keleti országokhoz, akár állampolgárságuk, akár születésük révén.

Kulcsszavak: Captagon, bűnözésföldrajz, kábítószer, csempészés, Közel-Kelet

Dr. Bói László r. alezredes, tanársegéd

Nemzeti Közsolgálati Egyetem

A településszerkezet és forró pontok összefüggései egy empirikus kutatás alapján

A bűnözésföldrajz mindinkább nagyobb szerepet kap hazánkban is, és egyre többen foglalkoznak a tudományterülettel. A geográfusok mellett a rendészettudomány képviselői is növekvő számban végeznek ilyen irányú vizsgálatokat. Jelen kutatás egy gyakorlatias jellegű analízis, amelynek eredményei a mindennapi rendvédelmi és rendészeti gyakorlatban is használhatók.

A településszerkezet bűnözés szempontú vizsgálata az alulkutatott területek közé sorolható hazánkban és nemzetközi szinten egyaránt. Ezt elmondhatjuk a forró pontos elemzésekről is, mivel nagyon kevesen foglalkoznak ilyen irányú kutatással. Előadásomban a főváros VIII. kerületének településszerkezetét és annak főbb bűnözésföldrajzi jellegzetességeit vizsgálom. Ennek során bemutatom a körzet neuralgikus pontjait és megvizsgálom azt, hogy milyen típusú forró pontokkal találkozhatunk. A kategorizálást a Ratcliffe-féle mátrix alapján végeztem el.

A bűnözés térbeliségét vizsgáló kutatásoknak közvetlenül detektálható gyakorlati haszna van, és a kutatási eredmények integrálhatók, így jól használhatók a rendvédelmi és a rendészeti gyakorlatban is. Jelen vizsgálat egy nagyobb ívű kutatás része, ezért az előadásomban csak néhány főbb megállapítást tudok kiemelni.

Kulcsszavak: településszerkezet, forró pont, bűnözésföldrajz, rendészet

Dr. Frigyer László r. alezredes

Nemzeti Közsolgálati Egyetem

A rendőrség állományában lévő szolgálati kutyák igénybevétel célja szerinti földrajzi eloszlása Magyarország vármegyéiben

A szolgálati kutyák alkalmazása egy olyan speciális szakterület a rendőrség intézkedési lehetőségei között, amely a 21. században is nélkülözhetetlen képesség a hazai közrend és a közbiztonság fenntartásához. A kutyák alkalmazása nem csak az általános és hagyományos értelemben vett bűnügyi és közrendvédelmi tevékenység fontos része, hanem elengedhetetlen területe is. Ugyanis technikai eszközökkel történő kiváltásukra a korszakunkat meghatározó

technikai fejlődés ellenére a mai napig nincs lehetőség. Továbbá az alkalmazásukkal kapcsolatos igényt a migrációs hullám, valamint a pandémia és a háborús válság is fokozza.

Ugyanakkor azt is látni kell, hogy a szolgálati kutyák – a közrendvédelmi vagy bűnügyi, avagy kényszerítő eszközkénti vagy egyéb kereső tevékenységi – alkalmazása iránti igény földrajzi területenként (vármegyéenkénti) megoszlása – a sok érdekes körülmény kapcsán – igen különböző képet mutat. Elsődlegesen az adott területre jellemző rendőri tevékenység szolgálati kutyás tevékenységgel történő végrehajtási-, vagy támogatási lehetősége határozza meg kutyák rendszerben történő jelenléte iránti vezető igényt.

Mindazonáltal még sok egyéb fontos körülmény dönti el, hogy van-e a vármegye szervezeti elemeinél szolgálati kutya egy-egy területen vagy nagyobb létszámban – önálló szervezeti elemként – valósul meg a feladatokban történő részvételük. Fontos, hogy az adott földrajzi terület vezetői állománya mennyire ismeri fel a szolgálati kutyák alkalmazásában rejlő lehetőségeket a közrendvédelmi és bűnügyi tevékenység támogatása kapcsán. Külön meg kell említeni a földrajzilag eltérő humán erőforrás lehetőségeket is. Hiszen a szolgálati kutya igénybevételéhez és alkalmazásához olyan magasan képzett kutyavezetők, mentorok és kiképzők szükségesek, amelyeket nem minden tekintetben tudnak az egyes vármegyék kiállítani.

Összességében az előadással a rendőrség állományában lévő szolgálati kutyák igénybevétel célja szerinti földrajzi eloszlását kívántam röviden bemutatni. Kitérve a szakterület speciális képességei kapcsán a rendőri tevékenységek támogatásában nyújtott szerepére és jelentőségére, és bemutatva azokat a területenkénti változó körülményeket, amelyek befolyással bírnak a kutyák rendszerben történő meglétére. A témához szorosan kapcsolódik a Ph.D. kutatásom is, amelyet „A rendőrségi szolgálati kutyák alkalmazásával kapcsolatos károkozás szabályozásának magánjogi és közjogi vetületei” címmel készíték. Érdekes módon a károkozással kapcsolatos események és körülmények is földrajzilag nagyon eltérő képet mutatnak.

Kulcsszavak: a szolgálati kutya alkalmazása, földrajzi eloszlás, károkozás szolgálati kutya alkalmazásával, kutyák a rendvédelemben,

Dr. Hudák Krisztina Ph.D. adjunktus

Pécsi Tudományegyetem

**A régészeti örökségvédelemmel kapcsolatos kriminalitás bűnözésföldrajzi vetületei -
kutatási problémák és lehetőségek**

A hazai régészeti örökséggel, a régészeti lelőhelyekkel és a régészeti korú kulturális javakkal, leletekkel kapcsolatos regionális kriminalitás meghatározása összetett feladat és mélységeiben gyengén kutatott téma, a világ néhány régióját (Egyiptom, az egykori Mezopotámia országai, Közép- és Dél-Amerika egyes országai) leszámítva. Ezek esetében rendelkezésre állnak már olyan kutatási támpontok, amelyek más földrajzi régió örökségvédelmi helyzetének, akár kifejezetten régészeti örökségvédelmi helyzetének tudományos elemzésére is jól használhatóak. Analógiák használatával kísérletet teszek az előadásban a magyar helyzet elemzésére, kifejezetten a regionális bűnmegelőzési aspektusok kiemelésével.

Kulcsszavak: régészet, bűnözésföldrajz, csempészet, bűnözés

Lippai Zsolt r. alezredes, tanársegéd

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Egy hazai pápalátogatás biztonság- és bűnözésföldrajzi aspektusai

A szerző, gyakorló rendészeti szakemberként egy hazai pápalátogatás biztonsága megteremtésének, földrajzilag is jól körül-rajzolható kulisszái mögé kalauzolja az olvasót, bepillantást adva annak hihetetlenül összetett végrehajtásába. Előadásában a pápák elleni egyes merényleteket, a Szentatya személyes védelmét, egy pápalátogatás előzményeit, annak biztonsága megteremtésének állami és nem állami szereplőinek tevékenységét, egyes speciális elemeit vizsgálva. Ferenc pápa 2021. évi budapesti látogatása részleteinek bemutatásával közvetítve annak pápai üzenetét, amely szerint „*átgondolom, vajon jövőre vagy a rákövetkező évben el tudnék-e jönni, mert nagyon sok értéke van a magyaroknak...*”

Kulcsszavak: Ferenc pápa, merényletek, biztonság megteremtése, drónelhárítás, látogatás biztosítása, állami és nem állami szereplők

Lohner Klaudia r. főhadnagy, tudományos segédmunkatárs

Nemzeti Köszolgálati Egyetem

A geográfia szerepe a nyomozástámogató munkában

Az előadás célja a geográfia nyomozástámogató szerepének rövid bemutatása. Bár a földrajzi vizsgálódás sokkalta ismertebb a bűnügyi elemző-értékelő tevékenység stratégiai ágában, a nyomozástámogató bűnügyi elemzések elkészítésekor is fontos szerephez juthat, legyen szó akár egy komplett ügy elemzéséről, akár összehasonlító ügyelemzésről, sorozat-jelleg vizsgálatról. A kutatási eredmények alapján a sorozatjelleg vizsgálatakor, a földrajzi és időbeni távolság az, melyek a leginkább alkalmassá tehetnek egyes ügyeket az összekapcsolásra. A bűnügyi elemző-értékelő munka speciális ága a profilalkotás és a viselkedéselemzés alapú nyomozástámogatás, melyben szinten juthat szerep a földrajzi megközelítés. Az előadás az elemzői munka áttekintésén túl érinti a témához kapcsolódó főbb kutatási eredményeket is, kitérve a szexuális bűnelkövetők földrajzi viselkedésére. Végül a gyakorlati munka során hasznosítható, lehetséges fejlesztési irányokba enged betekintést, specifikusan a bűnügyi nyomozói munka támogatását célozva, melynek kulcsfontosságú eleme az elméleti és gyakorlati tevékenység összehangolása.

Kulcsszavak: földrajzi elemzés, profilalkotás, nyomozástámogatás, bűnügyi elemzés

Dr. Miskovics Mariann Ph.D., ügyvéd**A fegyveres rablás női elkövetőinek területi megoszlása a bírósági gyakorlatban**

A fegyveres rablás bűncselekménye már korán megjelent a magyar büntetőjogban és a joggyakorlatban is; az 1878-as Csemegi-kódexben még nem került szabályozásra a bűncselekmény, de a joggyakorlat már széleskörben foglalkozott. A későbbiekben, az 1961-es Btk-tól kezdődően a fegyveres rablásnak egyre nagyobb jelentősége lett és az 1978-as és a jelenleg hatályos, 2012-es Btk. is tartalmazza a rablás bűncselekményét a fegyveresen és felfegyverkezve minősítésekkel együttesen.

A fegyveresen és felfegyverkezve rablás jogszabályi hátterének kutatására és a jogszabályi hátteret értelmező bírósági gyakorlat bemutatására már korábban is sor került, a fegyveresen és felfegyverkezve elkövetett rablás empirikus vizsgálata viszont még nem történt meg. Ez a

hiányosság különösen szembetűnő, ha a társadalom egyik olyan csoportjának vizsgálatára kerül sor, akiket a különböző, bűncselekményeket érintő empirikus vizsgálatok szinte minden esetben figyelmen kívül hagynak: a női bűnözés Magyarországon egy alig kutatott és vizsgált terület.

Jelen előadás célja, annak bemutatása, hogy a fegyveresen és felfegyverkezve elkövetett rablások női elkövetői milyen személyiségjellemzőkkel rendelkeznek, milyen motivációk alapján követték el az egyes bűncselekményeket és a joggyakorlat hogyan kezelte ezeket a nőket: mint veszélyes bűnözőket vagy mint áldozatokat vagy mint a bűncselekmények elkövetésében résztvevő passzív szereplőket.

Kulcsszavak: fegyveres rablás, női elkövető, bűnözés, bűnözésföldrajz

Dr. Németh Ágota r. alezredes, tanársegéd

Nemzeti Közsolgálati Egyetem

A bűnelkövetők földrajzi profiljának megalkotása

A mai világunkat a hatalmas információmennyiség mellett a technikai, informatikai újítás is jellemzi. Ez mind felerősíti azt a megállapítást, hogy a bűnüldözés, és a bűnügyi elemzés is, egy folyamatosan fejlődő, soha meg nem álló, a bűnözést utol nem érő ága a rendőrség munkájának.

A bűnügyi elemző tevékenység egyik dinamikusan fejlődő területe a profilakotás, mely folyamat során a tettes személyiségvonásait, viselkedéses tendenciáit, demográfiai vagy biológiai leíró jellemzőit, valamint földrajzi lokációit azonosítják. A bűnözésföldrajz alakulásának egyik meghatározója az elkövető földrajzi profiljának megalkotása, mely a bűncselekmény gyanúsítottjának a legvalószínűbb tartózkodási helyére mutat rá.

A tanulmány azt elemzi, hogy az egyre növekvő adatmennyiséget tartalmazó adatbázisok, nyilvántartások, és az innen kinyert adatok, információk feldolgozását segítő programok milyen mértékben támogatják a nyomozásokat, azon belül is az elkövető mozgásának, tartózkodási helyének meghatározását, elfogását.

Kulcsszavak: bűnügyi elemzés, geográfiai profilozás, adatbázisok, informatikai rendszerek

Dr. Nyitrai Endre PhD egyetemi docens

Nemzeti Közszerológati Egyetem

A hálózatkerutatás és a bűnözésföldrajz kapcsolata

A hálózatkerutatást számos területen alkalmazák, azonban a bűnűldözés terén is jelentőséggel bír, úgymint a nyomozás fő katalizátora, amelynek segítségével felgyorsítható az információáramlás. A hálózatkerutatás eszköztára ötvözve a bűnözésföldrajzi ismeretekkel lehetővé teszi, hogy az elkövetők és az események, valamint bűnűgyileg releváns földrajzi helyszínek összekapcsolhatók legyenek és az összefüggések feltárhatóvá váljanak.

Azonban hálózatkerutatáshoz elengedhetetlen az adat, illetve adat-elemzési módszerek, programok, illetve a mesterséges intelligencia alkalmazása. A nyomozás során adat számos módon keletkezhethet, úgymint az okos eszközök által, amelyeket, ha hálózatkerutatásba kapcsolunk, akkor egymással kommunikációra is képesek, ezáltal folyamatosan adatot szerológálnak a működésükkel, használatukkal és helyzetükkel kapcsolatosan, amely bűnűgyi, illetve bűnözésföldrajzi szempontból jelentőséggel bírhat.

Az egymással internetkerutatásban álló eszközök az emberek beavatkozása nélkül kommunikálhatnak és megoszthatják egymással az adatokat.

Az előadás célja azoknak az okos eszközöknek az ismertetése, amely hálózatba kapcsolva az okos városok biztonságát és egyben a bűncselekmények felderítését és az elkövetők beazonosítását is szerológálhatják.

Kulcsszavak: okos város, okos rendőrség, IoT, hálózatkerutatás, bűnözésföldrajz

Rucska András r. őrnagy, mesteroktató

Nemzeti Közszerológati Egyetem

Új krimináltechnikai eljárások alkalmazásának lehetőségei városi és vármegyei szinten

Hazánkban különböző szinteken működnek a bűnűgyi technikai osztályok. A bűncselekmények jellegétől függ, hogy a helyszíni szemlén mely egység képviselteti magát. A Városi (Kerületi) Rendőrkaptányság Bűnűgyi Technikai Osztályai/Alosztályai nem rendelkeznek olyan erőforrásokkal, valamint krimináltechnikai eszközökkel, amivel a második szinten található Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnűgyi Technikai Osztályai. A „csúcsszerű”, a Készenléti

Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda alá tartozó Bűnügyi Technikai Főosztály, mely a megyei osztályokhoz képest is kiemelkedő eszközparkkal és szakképzettséggel - ebből adódóan még több opcióval - rendelkezik. A városi és megyei szinteken történő átjárhatóságnak lehetőségeit az eszközök tekintetében nagyban befolyásolja az anyagi erőforrások rendelkezésre állása, valamint az eszközök és különböző újnak tekinthető eljárások ismereteinek biztosítása, megszerzése és annak alkalmazása.

Az előadásom - amellett, hogy bemutatja a különböző szinteken működtetett krimináltechnikai eszközöket, - rávilágít arra, milyen lehetőségek állnak rendelkezésre annak érdekében, hogy akár városi szinten is a mai elvárásoknak maximálisan megfelelő modern módszerekkel segítsék a bűnügyi technikusok a nyomozás sikerességét oly módon, hogy különösebb anyagi ráfordításra ne legyen szükség. Bemutatom a vizuális megjelenítés egyik feltörekvő eljárását, a fotogrammetriát, és ezen módszer helyszíni szemlén történő alkalmazását.

Kulcsszavak: bűnügyi technika, új krimináltechnikai eszközök, fotogrammetria, helyszíni szemle, bizonyítás